

WEST.

voor ondernemers in de Randstad

jaargang 17 · december 2021 · nr. 2

**MET
JAAR-
VERSLAG**

**SAMEN VOOR EEN DUURZAME
TOEKOMST
GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN**

GROOTSTE WARMTE-UITWISSELINGSPROJECT OOI IN NEDERLAND

DATACENTER NORTH C LEVERT 'RESTWARMTE 2.0'

Na zes maanden intensieve arbeid is onlangs het nieuwe datacenter van NorthC, het grootste regionale datacenterbedrijf in Nederland, in Rotterdam Zestienhoven geopend. Het nieuwe datacenter gaat een bijdrage leveren aan het verwarmen van ruim 10.000 huishoudens in Rotterdam

NorthC Rotterdam Schiebroek, Zestienhoven

State-of-the-artdatacenter

"Het nieuwe datacenter is een state-of-the-artdatacenter, waarin we maximaal de focus hebben gelegd op duurzaamheid", stelt Chief Operating Officer (COO) Jarno Bloem. "Het is volledig modulair, het is geschikt voor de uitwisseling van restwarmte en draait voor 100% op groene stroom." Al deze zaken zijn geen toeval. Ze maken deel uit van de duurzame doelstellingen die NorthC heeft gedefinieerd om in 2030 CO₂-neutraal te kunnen opereren. De mogelijkheid tot uitwisseling van warmte is dus geen wassen neus. NorthC participeert in Rotterdam samen met andere projectpartners van EnerTranS, een organisatie die gespecialiseerd is in ontwikkeling en exploitatie van stadsverwarmingsnetwerken, in het grootste warmtenetwerkproject dat ooit in zijn soort in Nederland heeft plaatsgevonden.

Tienduizend huishoudens van het gas af

"Toen EnerTranS ons benaderde, hebben we dan ook niet lang hoeven na te

denken", benadrukt Bloem. "De komende jaren gaan ruim 10.000 huishoudens in Rotterdam Schiebroek van het gas af. Die huishoudens worden straks deels voorzien van restwarmte vanuit ons datacenter. Daarnaast zet men zon en geothermie in om aan de behoefte te voldoen. Dit is wat mij betreft dan ook restwarmte 2.0 en een voorbeeld voor de toekomst. Dankzij de warmte-uitwisseling zitten de huishoudens en kantoorpanden om ons heen er warmtes bij en verbruiken wij vervolgens minder energie om onze racks te koelen. Het is een klassieke win-winsituatie. Dankzij dit project voorziet Schiebroek straks geheel in zijn eigen warmtevoorziening. Dankzij de mix van geothermie, pv-zon en restwarmte is de wijk altijd voorzien van warmte. Zelfs als er tijdelijk een kink in de kabel komt. De kans dat alle systemen tegelijk uitvallen is namelijk nihil."

Minder energieverbruik door modulaire opbouw

Het NorthC-datacenter in Zestienhoven levert straks niet alleen restwarmte, maar is daarnaast ook volledig ingericht op het minder gebruiken van energie. "Het hele gebouw is modulair opgebouwd", licht Bloem toe. "Dankzij deze uitbreiding hebben we het vloeroppervlak verdubbeld en kunnen we in de toekomst nog 4,5 megawatt aan IT-load aan. Dit biedt bedrijven in de regio kans om op duurzame wijze digitaal te groeien. We plaatsen namelijk pas extra racks, koeling en powerunits als die daadwerkelijk gebruikt worden. Op deze manier verbruiken we geen energie wanneer het niet nodig is en zorgen we ervoor dat we op de meest duurzame manier onze datacenterdienstverlening kunnen aanbieden."

"Wij zijn er voor de regionale markt"

NorthC heeft in Rotterdam een nieuw modern datacenter neergezet met een sterk en divers ecosysteem. Dit vanuit de gedachte dat bedrijven graag zakendoen met andere organisaties in de buurt. "Dit komt deels voort uit praktische overwegingen", vervolgt Bloem. "Bedrijven willen immers graag snel in het datacenter kunnen zijn voor werkzaamheden. Rotterdam en Zuid-Holland profileren zich ook steeds vaker als smart digital region. Wij faciliteren dat graag en zijn dan ook op meerdere plekken in de regio aanwezig. Zo hebben wij een datacenter in Delft, Rotterdam Waalhaven en nu een tweede datacenter in Zestienhoven waarmee we de regionale markt bedienen."

Wethouder economie Roos Vermeij van Rotterdam toonde zich al eerder blij met de uitbreiding van het datacenter: "We zijn blij dat onze regio zo'n aantrekkelijke vestigingsplaats is voor spelers zoals NorthC. Daar werken we samen met Innovation Quarter en de provincie hard aan. Dit is een mooie opsteker voor de regio."

COO Jarno Bloem

04

TWEEGESPREK

Kai Pattipilohy (Diversio) en Robert Claasen (Sodexo) maken zich zorgen om de polarisatie in de samenleving. Door in de regio concrete activiteiten te ondernemen om de welvaart beter te verdelen kun je tegenstellingen verkleinen. Beiden zien daarbij een grote rol voor ondernemers.

10

BURGEMEESTERS

Burgemeester Jan van Zanen van Den Haag en Frank Dales van Velsen zien als geen ander het belang van het bedrijfsleven voor de bloei van hun gemeente. Van Zanen komt uit een familie van ondernemers en Dales heeft alle vertrouwen in een snelle ontwikkeling van de groene maakindustrie.

12

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

'Geef ons ruimte en zekerheid.' Die oproep doen tientallen ondernemersverenigingen onder leiding van VNO-NCW West aan de politiek in hun verkiezingsmanifesten. Daarin staan de wensen van het bedrijfsleven met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 2022.

14-21

JAARVERSLAG

Een overzicht van de netwerkactiviteiten en lobbyresultaten in 2021.

OP DE COVER

Ingrid Thijssen spreekt op het Miljoenenontbijt in Den Haag in het Kurhaus. Fotostudio Gerard-Jan Vlekke

IN DEZE EDITIE

Het laatste nummer van West in 2021 gaat over de vereniging. In het tweede deel van deze editie blikken we terug op dit jaar met een overzicht van de netwerkactiviteiten en lobbyresultaten. In het eerste deel kijken we vooruit naar het nieuwe jaar. In een tweegesprek buigen leden zich over de vraag hoe we 'Ondernemen voor Brede Welvaart' concreet invulling kunnen geven in de regio. Het tweede hoofdartikel gaat over een optimaal ondernemingsklimaat met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Veel leesplezier!

TWEEGESPREK OVER ONDERNEMEN VOOR BREDE WELVAART

'WE MOETEN VOORKOMEN DAT DE POLARISATIE IN ONS LAND DOORSLAAT'

Ze voelen zich allebei verantwoordelijk voor maatschappelijke vraagstukken en willen dolgraag hun bijdrage daaraan vergroten. Maar hoe doe je dat? Sociale en duurzame activiteiten vanuit het eigen bedrijf stimuleren ze volop. Er is echter meer nodig om het verschil te maken. Een tweegesprek tussen twee leden van VNO-NCW West: Kai Pattipilohy (Diversion) en Robert Claasen (Sodexo).

Maatschappelijke ambities met het eigen bedrijf

Kai: "Diversion is een social enterprise, een bedrijf met een maatschappelijke missie. Toen we 18 jaar geleden startten, werd daar soms met wantrouwen naar gekeken, nu willen klanten juist om die reden met ons werken en vinden starters ons een interessante werkgever. Jong

talent wil de snelheid en innovatie van een commerciële organisatie, maar tegelijkertijd ook *purpose driven* werken. "We helpen organisaties in zowel de publieke als private sector in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Zo helpen we samen met het NIBUD scholen in heel Nederland met de preventie van armoede en schulden.

KAI PATTIPILOHY (39)

- Lid van VNO-NCW metropool Amsterdam
- Co-founder en directeur social enterprise Diversion (50 medewerkers en 200 werkstudenten met een maatschappelijke bijbaan.) Dit bureau voor maatschappelijke innovatie ontwikkelt concrete oplossingen voor complexe maatschappelijke vraagstukken. (www.diversion.nl)
- Publiceert regelmatig over maatschappelijke onderwerpen
- Voorzitter commissie Brede Welvaart van VNO-NCW West
- Onder meer lid rvt Herinneringscentrum Kamp Westerbork, bestuurslid erfgoedinstelling Imagine IC en oud-voorzitter Jong Management Amsterdam
- Woont in Amsterdam met dochter van zeven jaar

We hebben al meer dan 100.000 jongeren bereikt. Maar we helpen bijvoorbeeld ook bij het vormgeven van inclusiviteitsbeleid bij organisaties die de spanningen in de samenleving op de werkvloer terugzien. Wat we daar doen is tekenend voor onze aanpak bij lastige maatschappelijke vraagstukken: we organiseren positieve confrontatie en laten het schuren in plaats van alles mooi te maken. "Een social enterprise zijn betekent voor mij dat we uitsluitend werken aan oplossingen waarin we geloven en dat we onze nek uitsteken. We springen compromisloos de zeepkist op met onze standpunten om de politiek scherp te houden en investeren in vernieuwende oplossingen als we vinden dat de overheid te langzaam gaat."

Robert: "Over het *Better Tomorrow Plan* van Sodexo, dat op de 17 ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de VN is gebaseerd, kan ik twee uur vertellen. We zijn in Nederland met drie speerpunten uit dat plan aan de slag gegaan: reduceren van de CO₂-uitstoot, bevorderen van circulariteit (hergebruik bij catering en kantooronderhoud) en het vergroten van diversiteit en inclusie. "Wist je dat wereldwijd 30 procent van het voedsel wordt weggegooid en dat die 30 procent verantwoordelijk is voor 8 procent van de CO₂-uitstoot? We hebben een nieuw programma: Waste Watch. Pilots op locaties van onze klanten laten zien dat het mogelijk is om in een half jaar tijd 50 procent minder te verspillen. Ook is drie kwart van ons cateringaanbod al vegetarisch. "Wat het derde speerpunt, de sociale impact, betreft, is ons medewerkersbestand van oudsher redelijk divers en

inclusief. We willen nu meer aandacht geven aan hoe we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan een baan kunnen helpen. En we zijn net een samenwerking gestart met de stichting Tent om vrouwelijke vluchtelingen te helpen."

Psychische gezondheid

Kai: "De starters van nu ervaren meer psychische druk. Dat zie ik bij veel bedrijven, ook bij Diversion, dat een relatief jong team heeft. Psychische gezondheid is daarom bij ons een speerpunt. De coronacrisis heeft het er niet

'LATEN WE ALS WERKGEVERS MEER HET CEMENT VAN DE SAMENLEVING WORDEN'

beter op gemaakt. Op de ontplofte huizenmarkt in Amsterdam, waar ons kantoor staat, wonen starters met huisgenoten zoals in de studietijd en werken zij door coronamaatregelen noodgedwongen in hun slaapkamer van 10 m². Ik zie medewerkers opgesloten thuiszitten, ze kunnen niet van hun eerste jaren in het werkzame leven genieten. "Wil je via je verzekeraar naar de psycholoog om lichte klachten te bespreken, dan bots je op flinke wachttijden. En dat is niet alleen een vervelende realiteit voor werkne-

→ mers, ook als werkgever heb je daarmee te dealen. We hebben na gesprekken met ons team besloten: we maken psychische druk beter bespreekbaar en we voorzien via een geweldig initiatief van een innovatieve zorgondernemer in toegang tot een psycholoog voor wie daar behoefte aan heeft.”

Robert: “Sinds corona weten wij ook wat een vitale economie is. Onze medewerkers kunnen een belangrijke rol spelen in het gezond, gelukkig en gemotiveerd houden van de medewerkers van onze klanten. De missie van Sodexo is *Quality of Life*. Maar bij *mental well being* is de vraag wel: wat pakt het bedrijfsleven op en wat de overheid? Waar leg je de grens?”

Kai: “Natuurlijk hebben we discussie gehad over waar je verantwoordelijkheid als werkgever ophoudt, maar wachten totdat de wachtlijsten zijn opgelost, vonden we gewoonweg geen optie. Ik ben positief over de visie op Brede Welvaart van VNO-NCW en MKB Nederland, die gebaseerd is op een grotere verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven voor maatschappelijke kwesties. Ik krijg soms mensen op sollicitatiegesprek die sinds de start van hun werkzame leven nooit iets anders hebben gekend dan flexwerk en niet weten hoeveel ze deze maand gaan verdienen; jonge mensen die geen zekerheid over hun inkomen hebben en geen toekomstplannen kunnen maken. Dat mogen we niet laten gebeuren, daar moeten ook werkgevers hun verantwoordelijkheid pakken. “Tegelijkertijd zie ik onterecht wantrouwen richting onder-

nemers. Daarover kan ik me ontzettend kwaad maken. Want ik ken zo veel ondernemers die zich ontfemen over hun mensen en omgeving en taken op zich nemen waarin eigenlijk de overheid zou moeten voorzien. Het is van levensbelang dat ondernemers laten zien wat zij voor de samenleving betekenen.”

Lokaal inkopen

Robert: “We denken te vaak in gemakkelijke oplossingen. Een keuze levert een heleboel andere keuzes op die je wel moet maken omdat ons systeem moet veranderen. Wij willen bijvoorbeeld meer lokaal inkopen om de regionale

‘MET DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN ZAL OOK DE POLARISATIE TOENEMEN’

economie te steunen en ketens te verkorten. Dan blijkt dat de leveringszekerheid van lokale partijen soms tekortschiet, dat de kosten hoger zijn en voedselveiligheid is ook een dingetje. Met andere woorden: wat een goed idee lijkt, heeft leertijd nodig.

“In die ontwikkeling speelt ook de overheid een belangrijke rol. Eén bedrijf kan het verschil niet maken. Je zult moeten samenwerken. Ik heb aan de Klimaattafels gezeten, daar is veel kritiek op gekomen, maar hét grote voor-

deel was het brede scala aan partijen dat aanzat. Zo kreeg je een compleet beeld van wat nodig is om een systeemverandering voor elkaar te krijgen.”

Kai: “Voor ons ondernemers ligt er een taak richting de overheid nog concreter te maken welke obstakels uit de weg moeten om onze maatschappelijke verantwoordelijkheid goed vorm te geven. Maar bovenal hebben we een betrouwbare overheid nodig. De gemeenteraadsverkiezingen komen eraan. Waarom zouden we niet met de nieuwe colleges lokale versnellingsplannen voor het vergroten van brede welvaart maken? De overheid kan dan gebruikmaken van de innovatiekracht en de gedrevenheid van ondernemers om de grote problemen van nu op te lossen. Samenwerking in plaats van cynisme is wat we nodig hebben.”

Polarisatie

Robert: “Met de gemeenteraadsverkiezingen zal ook de polarisatie toenemen. Bij verkiezingen worden zaken altijd uitvergroet. Ik maak me grote zorgen. Ik heb mijn vrouw Tanja 30 jaar geleden leren kennen tijdens een stage in een yoghurtfabriek in Athene. Zij kwam uit het toenmalig Joegoslavië. Ik heb daar gezien hoe polarisatie kan omslaan. Ik heb een land uit elkaar zien vallen. Inmiddels spreek ik Servisch, Kroatisch, Bosnisch en Montenegrijns, terwijl ik toch echt maar één taal heb geleerd destijds. Ik worstel hiermee. Ik voel mij verantwoordelijk als werkgever voor de veiligheid van mijn werknemers. Ik ga daarom in mijn organisatie veel het gesprek aan en probeer waar ik kan informatie te duiden. Maar daarnaast hebben we competentie van de overheid nodig om te voorkomen dat de polarisatie in ons land doorslaat.”

Kai: “De afgelopen jaren hebben we ons bij Diversion onder meer beziggehouden met hoe je jonge burgers in Europa weerbaar kunt maken tegen complotdenken en desinformatie. En dat is geen gemakkelijke taak op plekken waar het vertrouwen in de overheid al onder druk staat. Coronamaatregelen die sommigen onevenredig hard treffen, Black lives matter, de toeslagenaffaire, volgens mij wordt consequent onderschat hoe ondermijnend het is als burgers oneerlijk behandeld worden. Het holt het draagvlak voor onze democratische rechtsstaat uit. Dat niet oplossen, is spelen met vuur.”

Robert: “De overheid is te veel bezig geweest met het regelen op korte termijn in plaats van het langetermijnbeleid dat mensen en organisaties meer perspectief en een handelingskader biedt.”

Kai: “Het vertrouwen in de landelijke overheid is tot een historisch dieptepunt gedaald, van 69 naar 29 procent in nog geen anderhalf jaar tijd. Ik ken veel werkgevers die

ONDERNEMEN VOOR BREDE WELVAART

Het bedrijfsleven wil meer verantwoordelijkheid nemen voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Dat kwam naar voren in de vele gesprekken die Ingrid Thijssen, voorzitter VNO-NCW, met leden rond de jaarwisseling voerde. Daarop presenteerden VNO-NCW en MKB Nederland op 10 februari 2021 een nieuwe koers: ‘Ondernemen voor Brede Welvaart’. Die richt zich op het bereiken van een samenleving in Nederland met gelijke kansen en werk voor iedereen, een duurzame leefomgeving en voldoende economische groei om die brede welvaart mogelijk te maken. De 17 ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (SDG's) geven bovendien invulling aan het begrip Brede Welvaart op wereldschaal. Na de zomer 2021 heeft VNO-NCW West de commissie ‘Brede Welvaart’ opgericht, bestaande uit 9 leden onder leiding van Kai Pattillohy. Deze commissie wil de koers omzetten in concrete activiteiten en impact maken in de regio.

#ondernemenvoorNL

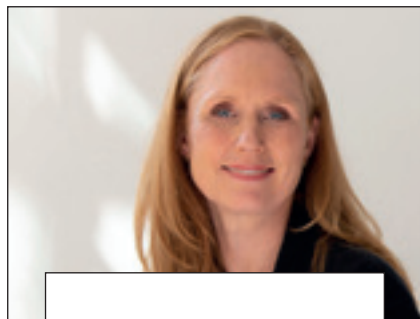
www.vno-ncw.nl/onze-nieuwe-koers

www.vno-ncwwest.nl

ROBERT CLAASEN (55)

- Lid van VNO-NCW Rotterdam & regio Rijnmond
- Sinds november 2020 directeur van Sodexo Nederland in Rotterdam
- In 1966 in Marseille opgericht. Actief in 80 landen, 400.000 medewerkers
- In Nederland circa 2500 medewerkers
- Behalve de catering behoren ook facilitaire zaken zoals beveiliging, schoonmaak, wagenparkbeheer en gebouwonderhoud tot de corebusiness
- Werkte 6 jaar bij Tebodin en 17 jaar bij DSM
- Was Executive Director Chemelot
- Is reserveofficier bij Defensie
- Is opgeleid tot chemisch ingenieur in Eindhoven
- Is getrouwd en woont in Amsterdam

PERSPECTIEF IN VERANDERING
Jindra Kessener

"Er werken goede en bevlogen mensen in onze organisatie, en toch ..." Soms moet je vertragen om te versnellen. Dat doe ik met individuele leiders, met de hele organisatie en met leiderschapsteams. Het onderwerp: wat is er nodig om de organisatieverandering verder te brengen en wat vraagt dat van mij?

MIJN AMBITIE ... Ik werk praktisch met onderwerpen die vaak "op de achtergrond spelen" maar essentieel zijn voor het functioneren van de organisatie. Zoals: We willen een slag maken als organisatie, hoe wordt die verandering van iedereen? Hoe help ik mijn managers, die cruciaal zijn voor de business, beter grip te krijgen op de cultuurverandering? Hoe blijf ik in balans?

OVER MIJ ... Ik werkte bijna 30 jaar in profit en non-profit, van trainer tot hr-directeur. Nu werk ik, met netwerkcollega's, met Dialogisch Leiderschap: een methode om meer uit jezelf en elkaar te halen in veeleisende functies. Ook werkte ik Dialogisch Leiderschap uit als gespreksvorm voor professionals bij complexe vraagstukken.

www.jindrakessener.nl
www.dialogischleiderschap.com
contact@jindrakessener.nl
06 - 30 14 37 49

UNDERDOGENTERPRISES
Claudia Benmesahel-Kruidbos
Vrije Ondernemster

ONS BEDRIJF ... Underdog Enterprises zet zich in om kennis/middelen te delen en daarmee anderen verder te helpen in hun ontwikkeling. Het talent tot "dwarsliggen" zorgt ervoor dat er altijd een oplossing is, wij gaan niet voor de nee, wij gaan voor de hoe, de wie en/of de waar. Ons basisprincipe is dat wij niet out of the box denken omdat wij niet in de box zitten!

Creatief denken, oplossingsgericht, positief, kansen zien waar anderen problemen zien en wij willen (vrouwelijke) ondernemers versterken.

ONZE AMBITIE ... Het op een laagdrempelige manier mensen en daarmee kennis bij elkaar brengen en daarmee nieuwe producten en diensten ontwikkelen die zowel op micro- als op macro-niveau impact maken.

BEL ONS, WANT ... "Alleen ga je snel, samen kom je verder."
De vraag is waar kunnen wij jou mee helpen?

Hofplein 20
3032 AC Rotterdam
06 - 19 96 07 59
info@underdogenterprises.nl
claudia@underdogenterprises.nl

PROMEDIA GROUP
Joan Blaas
CEO

MIJN BEDRIJF ... is een snelgroeiende multimediaonderneming met op dit moment 75 medewerkers. Onze vakgebieden zijn verkeer, mobiliteit en transport. Met publicaties zoals Nieuwsblad Transport, Schuttevaer en RailFreight.com bereiken we meer dan 750.000 professionals per maand. Daarnaast organiseren we beurzen, congressen en online uitzendingen vanuit de ProMedia Studios aan de Weena.

ONZE AMBITIE ... is om onze lezers en klanten te helpen om hun vak beter uit te voeren. Goedgeïnformeerde professionals nemen uiteindelijke betere beslissingen, daarmee helpen we de sector vooruit. Daarom zijn er juist in deze tijden steeds meer organisaties die een bedrijfsabonnement afsluiten voor hun medewerkers.

BEL ONS ... als u een partner zoekt om te communiceren naar de mobiliteitsmarkt. Dat kan via onze publicaties, vakbeurzen of webinar-studio.

Weena 505
3013AL Rotterdam
06 - 46 12 13 33
joan.blaas@promedia.nl
www.promedia.nl

ONDERNEMERS, VERTEL WAT JE DOET IN DE REGIO!

Foto: Michel Porro

Eind vorig jaar, 2020, spraken we verwachtingsvol over duurzaam herstel na de coronacrisis. Iedereen wilde de schouders eronder zetten. Zo snel mogelijk terug naar 'normaal'. Niemand voorspelde dat we een jaar later weer met oplopende besmettingen, overvolle ic's en beperkende coronamaatregelen zouden zitten. Het is een grote domper.

Keer op keer wordt een beroep gedaan op de veerkracht, het doorzettingsvermogen en de solidariteit van ondernemers. En hoewel we regelmatig moedeloze leden aan de lijn hebben, zit het gelukkig in de aard van ondernemers om toch telkens op zoek te gaan naar oplossingen voor moeilijke situaties. Zij voelen zich verantwoordelijk voor het welzijn van hun bedrijf, hun medewerkers en steeds vaker ook voor de samenleving in haar geheel. En daar werken zij dag en nacht voor.

Dan is het extra moeilijk te constateren dat het imago van het bedrijfsleven in ons land verslechtert. Vervuiling op productielocaties, verhuizing van hoofdkantoren en eindeloze flexcontracten, om maar een paar voorbeelden te noemen, worden breed uitgemeten in de pers en doen natuurlijk geen goed. Het is daarom van levensbelang te laten zien wat het bedrijfsleven wel goed doet. Want dat is heel veel! Vooral in de directe omgeving van een onderneming.

De gemeenteraadsverkiezingen komen eraan. Dat is een uitgelezen kans om niet alleen onze wensen voor een beter ondernemingsklimaat kenbaar te maken, maar ook om te laten zien hoe het bedrijfsleven samen met de overheid zich inzet voor brede welvaart in de regio. Of het nu gaat om het in dienst nemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, schuldhulpverlening aan medewerkers, investeringen in duurzame energiebronnen of 'gewoon' zorgen dat je mensen hun baan behouden; ondernemers, vertel wat je doet! Dat zal anderen inspireren en vergroot het vertrouwen in ondernemers, ook van de lokale politiek. Dat kunnen we in deze nieuwe lockdown goed gebruiken.

Audrey Keukens,
voorzitter
VNO-NCW West

BELANGEN BEDRIJFSLEVEN

CENTRAAL THEMA BIJ GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN

Hans Oerlemans

BURGEMEESTER JAN VAN ZANEN: 'VEEL ONDERNEMERSCHAP ONDER HAGENAARS EN HAGENEZEN'

Hij komt uit een familie van ondernemers. "Ik ben de enige die van het pad af is geraakt en voor het openbaar bestuur heeft gekozen. Maar het zakelijke heb ik zeker ook in me." Vandaar de grote betrokkenheid van burgemeester Jan van Zanen bij de ondernemers in 'zijn' stad. Na Amstelveen en Utrecht is dat sinds 1 juli 2020 Den Haag. Hij kwam in een stad met scherpe tegenstellingen. Je vindt er de rijkste én armste wijken van het land. "Dat is niet hoe ik ernaar kijk", zegt Van Zanen. "Ik ontmoet overal Hagenaars en Hagenezen die iets positiefs willen bijdragen. Veel ondernemers ook met hart voor de

stad. Die tref ik in het Statenkwartier, maar net zo goed in de Schilderswijk."

Rolmodellen

Hij zat in Laak en Transvaal aan ontbijten met steeds zo'n vijftig ondernemers, onder wie veel migranten. "Ze hebben een eigen zaak in de detailhandel, dienstverlening of im- en export. Slimme ondernemers met een goed verhaal. Toen ik het gezelschap vroeg hoeveel mensen ze aan het werk hadden, kwamen we in totaal op meer dan 150, vooral jongeren uit de wijk. Dat is fantastisch en stemt mij optimistisch. Ze bouwen voor zichzelf een toekomst in hun eigen wijk. Dit zijn rolmodellen voor de jeugd."

Impact Economie

's Morgens in gesprek met ondernemers in Laak en 's middags met Shell in het Benoordenhout. Zo kan de dag van de burgemeester van Den Haag eruitzien. "Natuurlijk is het vertrek van de Shell-top een fiks verlies voor de uitstraling van de stad. Maar laten we alles wat hier blijft koesteren, zoals de divisie *Renewables & Energy Solutions*. Vanuit Den Haag stuurt Shell wereldwijd de overgang naar duurzame energie aan."

"Het mooie is nu dat de stad veel start-ups heeft in de Impact Economie, vooral in de Binckhorst. Jonge bedrijven die werken aan de grote vraagstukken van deze tijd, zoals schone energie en hergebruik van grondstoffen. Met de kracht van Shell en de vindingrijkheid van start-ups kan er een sterk cluster ontstaan van duurzame bedrijvigheid. Shell heeft nog een grote toekomst in de stad."

Verkiezingsmanifest

Het Haags Verkiezingsmanifest 2022 van VNO-NCW West sluit af met: *Samen zetten we Den Haag neer als dé stad voor innovatief, sociaal en duurzaam ondernemen.* Jan van Zanen kan er zich in vinden: "Eerst moeten we die corona-ellende indammen en ondernemers de tijd gunnen er economisch en mentaal bovenop te komen. Dat gaat lukken, gezien alle creativiteit en veerkracht die ze in coronatijd hebben laten zien. Als we die spirit vasthouden in postcoronatijd, dan kunnen we samen een heel eind komen."

Volgende jaar maart zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Of het beleid van de nieuwe colleges het bedrijfsleven na de coronacrisis moet versterken, staat nergens ter discussie. De burgemeesters van Den Haag en Velsen vertellen over het belang van ondernemerschap in hun gemeente.

BURGEMEESTER FRANK DALES: 'KOPLOPER WORDEN IN DE WATERSTOFECONOMIE'

"De IJmond is Nederland in het klein", zegt burgemeester Frank Dales van de gemeente Velsen (68.500 inwoners). "Kijk eens wat we allemaal hebben: een grote maakindustrie en bloeiende havens, maar ook een Nationaal Park, prachtig strand, maritiem en technisch onderwijs en niet te vergeten het legendarische Telstar."

Tata Steel

Ondanks die verscheidenheid zijn de ogen nu toch vooral gericht op Tata Steel. Wat in 1918 begon als Koninklijke Hoogovens is vandaag goed voor 10.000 banen en nog eens 10.000 bij toeleveranciers en dienstverleners. De keerzijde is wel veel CO₂-uitstoot en andere schadelijke emissies. "Wij willen Tata behouden, maar dan moet het bedrijf fundamenteel anders gaan werken. Het beste scenario voor de toekomst is groen staal produceren met behulp van waterstof. Dit is het scenario waar inmiddels alle betrokken partijen achter staan. De Tweede Kamer heeft het kabinet opgeroepen Tata te steunen bij die transformatie. Het sluit aan bij de roep om een Groene Industriepolitiek."

Offshorewind

Maar is er wel een businesscase voor groen staal? De marges zijn klein. China brengt staal tegen dumprijzen op de wereldmarkt, terwijl de kostprijs van groen staal aanzienlijk hoger zal liggen. Dales: "Je moet ook naar andere ontwikkelingen kijken. Consumenten willen schone producten. 'Gemaakt van groen staal' wordt een keurmerk. Als je een auto koopt met een schone motor, dan wil je niet dat de carrosserie is gemaakt van dumpstaal. De EU denkt aan het belasten van de CO₂-uitstoot van producten die hier van buiten de EU op de markt komen. Dan wordt staal uit kolengestookte ovens veel duurder,

terwijl je bij groen staal geen CO₂-emissierechten hoeft te betalen."

Maakindustrie

Is de regio klaar voor de transformatie naar een groene maakindustrie? "Als er één plek in Nederland klaar voor is, dan wel de IJmond. Essentiële onderdelen liggen hier al op hun plaats. In de haven vestigen zich steeds meer bedrijven in de groene energiesector als Vattenfall, Eneco en Vestas. En bedrijven in het onderhoud van windparken op zee. IJmuiden kan de grootste haven voor offshorewind van Europa worden."

De traditionele maakindustrie staat voor een enorme opgave die tientallen jaren zal vergen en gigantische investeringen. "Ja, eenvoudig is het niet, maar het moet. In de IJmond houden we van aanpakken. Het mkb, Tata en het onderwijs werken samen in Techport om kennis te genereren, vakmensen op te leiden en oplossingen te bedenken. Als we in Nederland koploper worden in de waterstof-economie dan hebben we er een compleet nieuwe exportsector bij. De hele wereld moet uiteindelijk om."

OPROEP AAN POLITIEK: 'GEEF ONS RUIMTE EN ZEKERHEID'

Op 16 maart 2022 worden nieuwe gemeenteraden gekozen. Meteen daarna beginnen onderhandelingen over de collegeakkoorden 2022 - 2026. De opgaven waar gemeenten voor staan zijn groter dan ooit: van herstel van de coronacrisis tot ingrijpende processen als energietransitie, klimaatadaptatie, het vlottrekken van de woningbouw, betere bereikbaarheid en versterking van het vestigingsklimaat.

Voor het lokale bedrijfsleven staat er veel op het spel. In de aanloop naar de verkiezingen hebben zes regio's van VNO-NCW West een verkiezingsmanifest opgesteld. Ze bundelen hierin wensen en voorstellen van de gezamenlijke ondernemers. Elk manifest biedt tal van bouwstenen voor een sterke economische agenda in de nieuwe collegeperiode.

Gemeenten en bedrijfsleven hebben elkaar nodig. Ondernemers zijn cruciaal om politieke ambities waar te maken en gemeenten zorgen voor de condities om goed te kunnen ondernemen. In het manifest van het Rotterdams bedrijfsleven staat het zo: *'Bedrijven scheppen banen, zorgen voor welvaart, een levendige gemeente, sponsoren lokale activiteiten en zijn de motor van de regionale economie.'*

Crisis en herstel

"Of de pandemie in het voorjaar geluwd is of niet, de nieuwe colleges van B en W moeten hoe dan ook coronaherstel bovenaan op hun economische agenda zetten. Horeca, detailhandel, cultuur, toerisme, recreatie en andere sectoren zijn zwaar getroffen en hebben tijd nodig om de schade in te lopen. In de manifesten worden gemeenten opgeroepen verder uitstel te verlenen van betaling van lokale belastingen.

De horeca zou geholpen zijn met een ruime verlenging van de tijdelijke uitbreiding van terrassen. Digitalisering

bleek tijdens de lockdown cruciaal voor de continuïteit van bedrijven. Gemeenten kunnen mkb-ondernemers ondersteunen bij het verder uitbouwen van hun online-diensten. VNO-NCW Oostland vraagt meer in te zetten op lokaal inkopen en aanbesteden. *'Knip projecten op en zet ze niet als grote contracten op de openbare markt.'*

Hightechmaakindustrie

De grote thema's in de verkiezingsmanifesten komen overeen, maar elke regio legt eigen accenten. Zo vraagt Delft aandacht voor de hightechmaakindustrie. Incubators als YES!Delft leveren een continue stroom op van succesvolle start-ups. Maar als zij willen opschalen, kunnen ze in Delft geen geschikte locatie vinden. Ze trekken noodgedwongen weg. Daarmee gaan veel nieuwe banen voorbij aan Delft. Dat zet een rem op de groei van een sterk hightech-cluster van start-ups, scale-ups en kennisinstituten. Delft moet zorgen voor meer ruimte voor de gevestigde en nieuwe maakindustrie.

One In, One Out

Regeldruk is en blijft een grote ergernis. Het lukt de overheid maar niet om regels te vereenvoudigen en het aantal blijvend te verminderen. Het manifest van onder meer Metropoolregio Amsterdam pleit voor de systematiek *One In, at least One Out* (voor elke nieuwe regel er minimaal één schrappen). Bovendien moeten nieuwe regels vooraf worden getoetst. Nodig ondernemers uit om mee te praten over uitvoerbaarheid, effectiviteit en het

samenvoegen of schrappen van overbodige regelgeving (mkb-toets).

Betrouwbare overheid

Investerings zijn risicovol en verdienen zich pas over een lange periode terug. Daarom is zekerheid nodig over ruimtelijke ontwikkelingen in de directe omgeving. Gemeenten kost het veel tijd om besluiten te nemen over bestemmings- en omgevingsplannen, waar bovendien ook nogal eens later op wordt teruggekomen. Nieuwe functies op bedrijventerreinen bedreigen de continuïteit en groei van gevestigde ondernemingen.

In het manifest van Holland Rijnland staat: *'Ondernemers hebben behoefte aan een betrouwbare overheid met een beleid en perspectief voor de lange termijn, zodat zij kunnen investeren in hun bedrijf. Alleen dan kunnen ze werk blijven bieden en een bijdrage leveren aan de grote transities op het gebied van energie, klimaat en de circulaire economie.'*

Scheeps- of woningbouw

Ruimte is een schaars goed. De claims zijn vele malen groter dan de beschikbare locaties. Metropoolregio Amsterdam constateert dat in veel omgevingsvisies ondernemerschap onderbelicht blijft. *'Bij de herstructurering van bedrijventerrenen wordt ruimte gemaakt voor mengvormen van wonen en werken. Maar woningbouw mag goed functionerende bedrijventerrenen en haven-*

functies niet wegdrücken.' Een voorbeeld is Amsterdam-Noord waar de ruim honderd jaar oude scheepsbouw nu belemmerd wordt in de bedrijfsvoering door woningbouwplannen.

Gemeenten moeten oppassen een eenzijdige economie te krijgen van vooral dienstverlening. Alleen al voor een divers aanbod aan banen zijn de maakindustrie en productieve bedrijvigheid onmisbaar. Bij herstructurering dreigt ruimte voor bedrijvigheid verloren te gaan. Dit speelt onder meer in Den Haag, Leiden, Alphen aan den Rijn en in het Oostland bij de aanpak van verouderde glastuinbouw.

Crisis en veerkracht

Regio Rijnland concludeert in het verkiezingsmanifest dat corona ook iets positiefs heeft aangetoond: *'Als deze crisis ons één ding heeft geleerd, dan is het hoe kwetsbaar onze economie is en tegelijk hoe groot de veerkracht van bedrijven is, als ze de juiste steun krijgen. We staan voor belangrijke keuzes en grote transities rond mobiliteit en energie, een groen herstel en verduurzaming van onze samenleving. Tijd om de handen ineen te slaan en samen aan de slag te gaan.'*

www.vno-ncwwest.nl

NETWERKEN IN 2021

Door de coronamaatregelen waren er dit jaar weinig netwerkbijeenkomsten waarop leden elkaar fysiek konden ontmoeten. Maar bij de pakken neer gaan zitten, past niet bij een ondernemersmentaliteit. We hebben tientallen online en hybride bijeenkomsten georganiseerd die virtueel goed werden bezocht. Op deze pagina's een impressie.

8 JANUARI

6 APRIL

18 MEI

17 JUNI

28 SEPTEMBER

4 OKTOBER

Nieuwjaarsreceptie

Online vragen ondernemers minister Wouter Koolmees de oren van het hoofd. Hoe zit het met de transitievergoeding in coronatijd? Waarom krijgen jonge innovatieve bedrijven zo weinig steun? Hoe kun je je werk goed doen nu de scholen dicht zijn? Koolmees belooft de opmerkingen en zorgen mee te nemen naar het kabinetsbeleid.

V.l.n.r. Cor van der Wel, Wouter Koolmees, Anita Veenendaal.

Foto's: Annemarie van Oorschot

Renaissance

Na verval breekt een nieuwe Gouden Eeuw aan. Vier ondernemers uit de regio Rotterdam vertellen in het Nieuwe Luxor Theater over de Renaissance van het ondernemerschap. In de coronacrisis 'gaan we struiklend vooruit'. V.l.n.r. André Heuvelman, Agnès Kusters, Marc van Kaam en Mai Elmar.

Foto's: Mirjam Lems

Voorzitterswissel Amsterdam

De voorzitterswissel van VNO-NCW metropool Amsterdam is aanleiding voor ondernemers om in gesprek te gaan over duurzaam herstel van de stad Amsterdam en de omliggende regio. Tijdens een live, online-seminar vanuit de studio van de Johan Cruijff Arena ontvangt scheidend voorzitter Hans Bakker de Frans Banninck Cocqpenning uit handen van locoburgemeester Victor Everhardt. Hij krijgt deze erepenning vanwege zijn bijdrage aan het economische en maatschappelijke leven in de regio Amsterdam gedurende 20 jaar. (Zijn opvolger Henk Markerink zit links naast hem op de foto.)

Foto: Rick Keus

DGA-bijeenkomst

Exclusief voor directeuren-grotaandeelhouders organiseert VNO-NCW West netwerkbijeenkomsten om (vertrouwelijk) te kunnen sparren op gelijkwaardig niveau, te innoveren door ongewone samenwerking en de business te vergroten. Tussen de periodes van corona-beperkingen door konden leden van het DGA-netwerk elkaar in Leiden ontmoeten, op de zonnige binnenplaats van museum Boerhaave.

Foto: John Brussel

Vergroenen bedrijventerreinen

Overheden en bedrijfsleven moeten samen investeren in het verduurzamen van bedrijventerreinen. Die oproep doet Audrey Keukens, voorzitter VNO-NCW West, tijdens de Groene-Groei-bijeenkomst op Klappolder in Bleiswijk. Ondernemers en wethouder verkennen de mogelijkheden op het terrein.

Foto's: Michel Porro

Arbeidsmarkt

"Er moet aandacht zijn voor kansengelijkheid op de arbeidsmarkt en er moet een verduurzamingslag worden gemaakt. Zo blijft de samenleving stabiel, dat is erg belangrijk voor ondernemer én maatschappij in brede zin", zegt Ingrid Thijssen, voorzitter VNO-NCW tijdens de bijeenkomst van onder meer VNO-NCW Westland-Delfland in Poeldijk.

Foto's: Rolf van Koppen

WE WISH YOU
ALL THE BEST
FOR 2022!

part of [the] Group

use [Quantes] to be successful

quantes

 Gebr. Van der Meij
AUTO EN BANDENSPECIALISTEN

Lonnekerbrugstraat 80
7547 AJ Enschede

Tel.: 053-4340126
info@gebrvandermeij.nl
www.gebrvandermeij.nl

Op zoek
naar een
architect?

ARCHITECTEN

HOU
WE
LING

LUISTERN
VISUALISEREN
REALISEREN

www.houweling-architecten.nl

VERANDERING

Veel leden waren afgelopen jaar aangewezen op hun vermogen in te spelen op een veranderende markt, een veranderende wereld. Niemand kon zich voorstellen welke grote verandering de coronapandemie teweeg zou brengen op onze wijze van communiceren, ondernemen en samenleven. Dit jaar hebben we ons volledig ingezet om de coronasteunmaatregelen voor ondernemers te behouden of te verbeteren.

In de vereniging hebben wij ons samen met de leden gefocust op wat wél mogelijk is en daarop zo flexibel mogelijk ingespeeld. Een speerpunt was leden intensiever te betrekken bij de belangenbehartiging. Leden delen kennis en ervaring nu in commissies, zoals de commissie Arbeidsmarkt & Onderwijs of Bereikbaarheid & Mobiliteit. De issues die zij in hun bedrijfsvoering tegenkomen, kunnen we nu nog beter bij de verschillende overheden en stakeholders aan het licht brengen. We richten ons niet alleen

op het ondernemen in het nu, we kijken samen met onze leden naar manieren waarop het ondernemen een antwoord kan zijn op de maatschappelijke vraagstukken van de toekomst, zoals energietransitie en klimaatverandering. Het is inspirerend om te zien hoeveel innovatie er bij onze leden is en hoe waardevol het is om ervaringen te delen. Ik ben optimistisch over de toekomst en de ondernemende kracht van onze regio. Ondernemers staan voorop als het om verandering gaat. In het jaar dat voor ons ligt staan de gemeenteraadsverkiezingen op de agenda. Wij zetten ons in om de belangrijke thema's aandacht te geven in de verkiezingsprogramma's, zoals: voldoende geschoolde medewerkers, bereikbaarheid en een goed en stabiel ondernemersklimaat. Daarnaast faciliteren wij voor onze leden ontmoetingen, op de agenda staan al een aantal momenten: zoals de Nieuwjaarsbijeenkomst op 13 januari, de DGA-reis

naar Dubai, het ondernemersontbijt in Amsterdam op 9 maart. Ik zie er naar uit u in 2022 te ontmoeten.

Kim Boersma,
directeur VNO-NCW West

ALARM OVER VESTIGINGSKLIMAAT

Op 6 juli schrijven de ondernemersorganisaties VNO-NCW en MKB Nederland samen met ruim 50 burgemeesters een brandbrief over het vestigingsklimaat aan informateur Hamer. Zij vinden dat het nieuwe kabinet prioriteit moet geven aan beleid voor:

1. een goede leefomgeving,
2. een goed opgeleide beroepsbevolking,
3. kennis en innovatie van wereldklasse,
4. excellente verbindingen binnen Nederland en met het buitenland en
5. een betrouwbare en voorspelbare overheid.

De werkgeversverenigingen willen daarbij helpen, want vaststaat dat een 'goed vestigingsklimaat de hoeksteen is voor brede welvaart'.

Burgemeesters

VNO-NCW West heeft de burgemeesters van Alphen aan den Rijn, Metropoolregio Amsterdam, Dordrecht, Gouda, Leiden, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Schiedam,

Velsen, Vijfheerenlanden, Westland en Zaanstad bereid gevonden de brandbrief mede te tekenen.

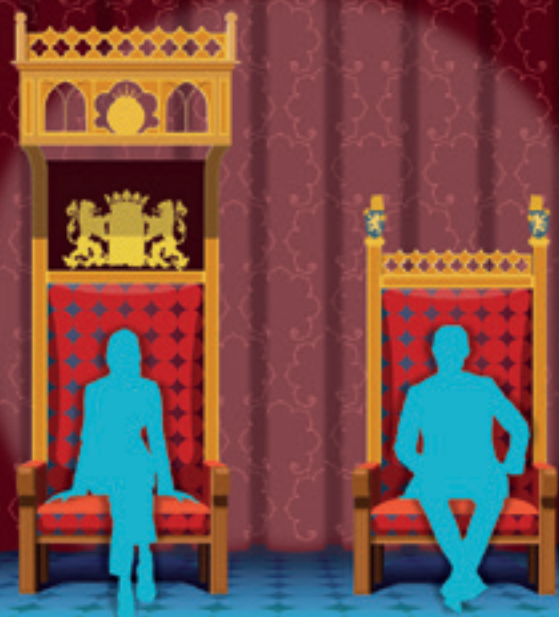
Op 13 oktober wordt de brandbrief opnieuw verstuurd, nu aan de informateurs Remkes en Koolmees. Behalve de gemeenten hebben 50 nieuwe organisaties getekend, waaronder de Universiteit van Amsterdam, de Economic Board Zuid-Holland en Innovation Quarter.

Groeiagenda

De in maart gepresenteerde Groeiagenda Zuid-Holland, waaraan VNO-NCW West heeft bijgedragen, omvat concrete investeringen in duurzaam herstel, groei en meer banen en legt de basis voor een uitstekend vestigingsklimaat in de provincie.

In Noord-Holland is recent de ontwikkelingsmaatschappij In West opgericht, met een startkapitaal van 160 miljoen euro. Plannen voor versterking van het vestigingsklimaat komen in aanmerking voor een bijdrage.

ONDERNEMERS OP DE TROON MILJOENENONTBIJTEN 2021

Ieder jaar organiseert VNO-NCW West het Miljoenenontbijt de ochtend na Prinsjesdag. Op 22 september kwamen ondernemers en directeurs, bestuurders en journalisten bijeen om met elkaar in gesprek te gaan over de miljoenennota, in het bijzonder over de gevolgen van het voorgenomen kabinetsbeleid in de regio. Het ontbijt vond plaats in Alkmaar, Den Haag, 's-Gravenzande, Rotterdam, Pijnacker en Zoeterwoude. Door de demissionaire status van het

kabinet werd er op Prinsjesdag weinig nieuw beleid gepresenteerd. Voorzitter Ingrid Thijssen van VNO-NCW, die in Den Haag ruim 300 gasten toesprak, gaf aan het onverantwoord te vinden dat 'de beleidsmachine in Den Haag is stilgevalen'. Zij benadrukte dat 'er doordachte plannen voor de transities moeten komen. Lukt het niet snel een kabinet te formeren, dan moet een demissionair kabinet die plannen maar uitvoeren.' Op bijna alle Miljoenenontbijten was de

energietransitie een gespreksonderwerp. Ook de tekorten op de arbeidsmarkt en het herstel na de coronacrisis waren belangrijke thema's. De wensen van het bedrijfsleven voor een beter ondernemingsklimaat in de regio kwamen eveneens aan bod. Deze zijn met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen volgend voorjaar vastgelegd in verkiezingsmanifesten. Lees hier meer over op pagina 12 en 13.

Panel met o.a. locoburgemeester in Rotterdam

Foto: Mirjam Lens

Albada Dans in Rotterdam

Foto: Mirjam Lens

Bij Heineken in Zoeterwoude

Foto: Tjapko de Heus

Dagvoorzitter bereidt zich voor in Pijnacker

Foto: Tjapko de Heus

Coronaproof ontbijt

Foto: John Brussel

Voorzitter Martijn van Pelt (Rijnland) voor de camera

Foto: John Brussel

Burgemeester Van Zanen in Den Haag

Foto: Gerard Jan Vlekke

Discussies met ondernemers in de zaal

Foto: Mirjam Lens

Volle bak op Scheveningen

Foto: Gerard Jan Vlekke

Ingrid Thijssen in gesprek met ondernemer in Den Haag

Foto: Gerard Jan Vlekke

BELANGENBEHARTIGING 2021

Vrijwel alle resultaten zijn behaald in samenwerkingsverbanden. Door op te trekken met andere ondernemersverenigingen, kennisinstellingen en overheden, worden grote stappen gezet in het verbeteren van het ondernemingsklimaat. Ook non-gouvernementele organisaties en andere stakeholders worden er steeds vaker bij betrokken.

Coronasteun

De landelijke organisaties VNO-NCW en MKB-Nederland zitten aan tafel bij het kabinet en zetten in op behoud en uitbreiding van de steunmaatregelen. Zij nemen de zorgen en wensen van de (bestuurs-) leden van VNO-NCW West mee.

TVL

- Van toepassing zonder SBI-codes.
- TVL ook voor grote ondernemingen, met een plafond van 1,8 miljoen euro.
- Van 50% naar 70% compensatie.
- Opslag 2,8% van omzetverlies voor horeca.
- Extra bedrag voor evenementen.
- Voorraadvergoeding voor detailhandel.

NOW

- Van 30% naar 20% drempel omzetverlies.
- Van 70% naar 80% compensatie, oplopend tot 85%.
- Van 20% naar 10% lagere loonsom.

Overig

- Verlenging kredietregelingen en corona-overbruggingsleningen.
- Voorlopig geen hogere WW-premie in veel gevallen.
- Uitstel belastingbetaling.
- WHOA (Wet homologatie onderhands

akkoord ter voorkoming faillissement) in werking.

- Specifieke steun voor de nachthoreca.
- Extra steun voor culturele sector, onder meer garantiefonds.

Gemeenten

- Uitstel belastingbetaling (maatwerk).
- Verlenging uitstel van betaling voor huurders gemeentelijk vastgoed Amsterdam.
- Drie miljoen euro crisissteun voor Westlandse ondernemers (Westland Agenda III).
- Steun voor ondernemers met schulden, sommige gemeenten openen ondernemersloket.

Arbeidsmarkt & Onderwijs

- In het project Perspectief op Werk (POW) is de samenwerking tussen gemeenten, UWV, onderwijs en bedrijfsleven verbeterd, waardoor vraag en aanbod op de arbeidsmarkt beter op elkaar aansluiten. POW is opgericht in 2018 omdat er tegelijkertijd veel lastig te vervullen vacatures én een grote groep werkzoekenden waren. Er zijn zogenaamde doe-agenda's opgesteld, waarmee de arbeidsregio's ook volgend jaar aan de slag gaan.
- Banenafpraak: 53.799 van de beoogde

100.000 banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn op landelijk niveau gerealiseerd. VNO-NCW en MKB Nederland willen banenafpraak verhogen naar 200.000 banen in 2030.

- Mobiliteitsteams en regisseurs zijn in Noord- en Zuid-Holland aan de slag gegaan om mensen die door een veranderende markt of corona hun werk dreigen te verliezen, naar ander werk te brengen.
- Deelakkoord 'Van bank naar bouw en techniek' gesloten in Zuid-Holland in het kader van het Human Capital Akkoord.
- In diverse regio's zijn digiwerkplaatsen van start gegaan, waar mkb-ondernemers terecht kunnen met een digitaliseringsvraag en geholpen worden door studenten.
- Stage 010 brengt het tekort aan stageplaatsen in Rotterdam terug van 4000 naar 1200.
- In Rijnland is in mei een 'stagejager' aan de slag gegaan om meer stageplaatsen te realiseren.
- Internationaal Talent Programma van start in Zuid-Holland om talent uit het buitenland aan te trekken voor sectoren als Life Sciences & Health, Tech en Maritiem.

Bereikbaarheid & Mobiliteit

- Bereikbaarheid Bollenstreek – bezuiniging provincie Zuid-Holland voorlopig geparkeerd.
- Haringvlietbrug – van 1 naar 2 rijstroken.
- Oeververbinding Rotterdam in 2022.
- Verruiming capaciteit traject A15 Papendrecht-Sliedrecht.
- Logistiek 020 opgericht voor transitie van vervoer naar veilig (nul slachtoffers), licht (geen zwaar verkeer op kades en bruggen), schoon (zero emissie) en slim (distributiehubs aan stadsranden).

Lopende zaken:

- Lobby voor noodzakelijke investeringen in infrastructuur, openbaar vervoer en wegen.
- Steun ontwikkelingen hybride werken en spreiden en mijden spits.
- Duurzame groei luchthavens Schiphol en Rotterdam-The Hague Airport.
- Verbinding A8-A9.
- Bodegravenboog (aansluiting N11-A12).
- Alternatieven voor snelheidsbeperking en versmalling rijstroken.

Fysieke Leefomgeving

- Behoud maakindustrie op bedrijventerreinen Schieoevers in Delft, de Binckhorst in Den Haag en de Waarderpolder bij Haarlem.
- Uitvoeringsplan Bedrijventerreinenstrategie Economie071, inclusief aanstelling onafhankelijke regisseur.

Lopende zaken

- Actualisatie behoefteeraming bedrijventerreinen Zuid-Holland.
- Omgevingsvisies in het kader van de

Omgevingswet, die per 1 juli 2022 ingaat.

Klimaat & Milieu

- Aanvraag Nationaal Groeifonds voor verduurzaming bedrijventerreinen (duurzame energieopwekking, klimaatadaptatie, vergroening).
- Grotere rol bedrijfsleven bij uitvoering regionale energiestrategieën.
- Meldpunt regels en inkoopprocessen die transitie naar circulaire economie in de weg staan (Lansingerland).

Lopende zaken

- Reductie van 55 procent CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990, onder meer door zero-emissiestadsdistributie, bouwlogistiek en emissieloos bouwen. Bij de zero-emissiestadsdistributie zijn ondernemers vanuit de drie mobiliteitsnetwerken betrokken bij de planvorming, zodat er bijvoorbeeld overgangsperiodes komen en een toereikend elektriciteitsnet.
- Pleiten voor subsidieregelingen om innovaties op te schalen.
- Beter voorlichting aan ondernemers.
- Uitbreiding capaciteit elektriciteitsnet.
- Voldoende stikstofruimte om te kunnen bouwen.
- Behoud duurzaam Tata Steel.

Regionale Economie

Lopende zaken

- Compensatie hoge gasprijzen.
- Verlaging of compensatie ODE voor mkb.
- Soepeler vergunningverlening bij diverse wetgeving.
- Vermindering

gemeentelijke en provinciale regeldruk.

Waterschappen

Lopende zaken

- Behoud geborgde zetels

Dit overzicht pretendeert niet compleet te zijn. Informatie over het vestigingsklimaat vind je op pagina 17.

Voorzitterswissels

Marck Hagen neemt in september de voorzittershamer van Pieter Eenhoorn over in Westland-Delfland. In mei volgt Henk Markerink in metro-pool Amsterdam Hans Bakker op. In januari neemt Wolter Smit het stokje over van Joris Kleinveld in Delft.

Fotobijschriften

1. Wolter Smit, voorzitter VNO-NCW Delft (r) overhandigt verkiezingsmanifest Delft aan wethouder Vollebregt van Economische Zaken. Foto: Martien de Man
2. Gijs van der Helm, voorzitter VNO-NCW Oostland overhandigt verkiezingsmanifest Oostland aan VVD-lijsttrekker Jense (l) en VVD-voorzitter Zwart (r). Foto: Gert-Jan Jense
3. Mai Elmar, voorzitter VNO-NCW Rotterdam & regio Rijnmond, en Pieter van Klaveren, voorzitter MKB Rotterdam Rijnmond, presenteren verkiezingsmanifest Rotterdam. Foto: Mirjam Lems
4. Ondertekenaars verkiezingsmanifest Metropool Amsterdam: 19 ondernemersorganisaties. Foto: Richard Rood

**PUBLIC
matters**

PUBLIC MATTERS
Pieter Walraven
Managing Partner

ONS BEDRIJF ... Public Matters is hét publicaffairs- en lobbyadviesbureau dat gespecialiseerd is in beïnvloeding en strategische communicatie. Wij adviseren bedrijven over stakeholdermanagement en geïntegreerde lobbycampagnes, bijvoorbeeld gericht op het beïnvloeden van beleidsontwikkelingen bij overheden lokaal, regionaal, in Den Haag en in Brussel. We helpen cliënten bij het effectief managen van beleidsmakers en de media. Onze adviseurs beschikken over multidisciplinaire expertise in alle sectoren van de Nederlandse economie. Onze kernwaarden zijn: deskundigheid, creativiteit en resultaatgerichtheid.

ONZE AMBITIE ... is zorgen dat onze cliënten in staat worden gesteld om zelf effectief beleid te beïnvloeden en zorgen dat hun stem wordt gehoord. Dat doen we met een team van 27 experts in Den Haag en Brussel.

BEL ONS, WANT ... ons team helpt bedrijven om tijdig in te spelen op overheidsbeleid en effectief invloed uit te oefenen.

Bezuidenhoutseweg 101
2594 AC Den Haag
www.publicmatters.nl
https://www.linkedin.com/company/public-matters

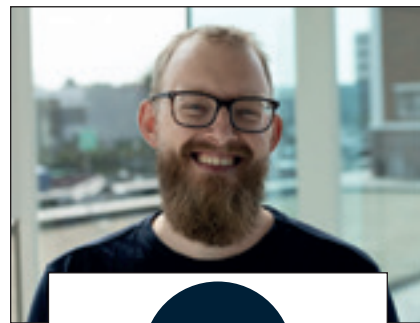
LA PLUME MEDIA
Veerle Focke
Oprichter / CEO

ONS BEDRIJF ... La Plume Media is gespecialiseerd in interne communicatie. Daarbij staat één ding centraal: verbinding! Verbinding van medewerkers met het bedrijf waarvoor ze werken, met het merk waarvoor ze zich inzetten, en met elkaar. Dat gaat verder dan alleen informeren. Want een betrokken medewerker weet niet alleen wat er speelt, maar is ook gemotiveerd om bij te dragen.

ONZE AMBITIE IS ... om hét bureau voor interne communicatie te blijven! We hebben talloze fusies, overnames, en reorganisaties begeleid, en organiseren met evenveel toewijding interne evenementen en webcasts. Daarnaast produceren we video's, animaties en infographics en schrijven we magazines en nieuwsbrieven. Superleuk! Superdivers! Dat willen we blijven doen!

BEL ONS, WANT ... wij ontzorgen! Bij ons kun je rekenen op goed advies, vijfsterrenservice en persoonlijk contact. Daarbij kun je ervan op aan dat jouw vertrouwelijke boodschap bij ons in veilige handen is. Niet voor niets hebben wij alle expertises onder één dak samengebracht.

Kennemerplein 6
2011 MJ Haarlem
023-2021333
Info@laplumedia.nl
www.laplumedia.nl

WORTH INTERNET SYSTEMS
Ernout van der Waard
Oprichter / CEO

ONS BEDRIJF ... Worth versterkt bedrijven door samen betere digitale producten te bouwen. We ontwerpen en ontwikkelen al meer dan 20 jaar software voor grote en wat kleinere organisaties, zoals Nederlandse Loterij, gemeente Den Haag en ZooStation. Onze 120 enthousiaste specialisten, van experience designers tot security experts, werken elke dag met onze klanten aan betere digitale klantbeleving. Onze teams werken vanuit ons kantoor in Rijswijk, Reading (UK) en Kaapstad (SA).

ONZE AMBITIE ... Het succes van onze klanten staat voorop. Onze ambitie is om hun groei te ondersteunen door digitale oplossingen te bouwen met echte impact. Met onze expertise, onafhankelijk van het product dat we bouwen, zorgen we ervoor dat jij succesvoller, sneller en wendbaarder wordt in wat je doet voor jouw klanten.

BEL ONS, WANT ... Worth maakt jouw digitale ambitie waar! We helpen je graag bij het vinden en realiseren van de oplossing voor jouw digitale uitdagingen.

www.worth.systems
Laan van Vredenoord 11
2289 DA Rijswijk
0611509752
evdwaard@worth.systems

NIUWE LEDEN

VNO-NCW metropool Amsterdam

- Innovate Today, Haarlem
- Executive Mobility Group B.V., Schiphol

VNO-NCW Westland-Delfland

- Batenburg Installatietechniek, Monster
- EY, Naaldwijk
- Glenn Mostert Fotografie, 's-Gravenzande
- VAMOS Support, Naaldwijk

VNO-NCW Rotterdam & regio Rijmond

- Connect Holland BV, Rotterdam
- Goddard Agency B.V., Barendrecht
- Van Dorp Installaties BV, Capelle a/d IJssel
- DLR Adviesgroep B.V., Berkel en Rodenrijs
- Stichting STC-Group, Rotterdam

VNO-NCW Oostland

- WerkgeversServicepunt Zuid-Holland Centraal, Zoetermeer
- Circonstruct B.V., Bleiswijk

VNO-NCW Den Haag

- Trevi Advocaten, Den Haag
- Amare, Den Haag
- Van Gils Automotive, Nootdorp
- Arendsoog BV, Den Haag
- KplusV, Rotterdam

Het bestuur en de medewerkers van VNO-NCW West wensen je prettige feestdagen en een voorspoedig 2022

Agenda

Nieuwjaarsbijeenkomst online
13 januari 2022, 17.00-18.00 uur

DGA-bijeenkomst
16 februari, vanaf 16.00 uur
In cultuurpaleis Amare in Den Haag

Hét ondernemersontbijt
9 maart, vanaf 7.30 uur
VNO-NCW metropool Amsterdam
In het Stedelijk museum

DGA-congres
10 maart, vanaf 16.00 uur
In het AFAS-theater in Leusden, aansluitend bezoek aan de Johan Cruijff-musical

Overleden

In 2021 zijn twee collega's overleden die heel veel voor VNO-NCW hebben betekend: Hans de Boer, oud-voorzitter VNO-NCW, op 18 januari en Bert Mooren, oud-directeur VNO-NCW West, op 24 augustus. Wij zijn hen dankbaar voor hun inhoudelijke nalatenschap aan de vereniging, waarvan wij nog dagelijks gebruikmaken.

WEST. wordt periodiek uitgegeven door VNO-NCW West in samenwerking met Quantes.

VNO-NCW West is dé ondernemersorganisatie in de Randstad. Ze behartigt de belangen van het bedrijfsleven en biedt de aangesloten werkgevers een netwerk. Bij VNO-NCW West zijn directeuren, grootaandeelhouders en topbestuurders aangesloten.

VNO-NCW West
Postbus 93073
2509 AB Den Haag
T 070 - 349 08 10
info@vno-ncwwest.nl
www.vno-ncwwest.nl

Hoofd- en eindredactie
VNO-NCW West
Annemarie van Oorschot
T 06 25 00 23 87
oorschot@vno-ncwwest.nl

Info lidmaatschap
www.vno-ncwwest.nl/
lidworden

Uitgeefpartner
Quantes
Laan van Zuid Hoorn 60
2289 DE Rijswijk
www.quant.es.nl

Advertentie-exploitatie
Bart Tiemens
T 06 51 34 58 70
BT.Media@live.nl

Ontwerp, opmaak en druk
Quantes, Rijswijk

Wil jij comfortabel, energiezuinig én gezond wonen?

TONZON

Aangenamere temperatuur thuis

Ben je op zoek naar een uiterst effectieve manier van energie besparen en heb je wooncomfort hoog op je wensenlijst staan? Kies dan voor comfortverbetering en een aangename temperatuur thuis met TONZON Vloerisolatie. Veel begane grondvloeren in Nederland zijn niet of slecht geïsoleerd. De warmte die de vloer aan de onderkant uitstraalt, zorgt voor een koude zone onderin de woning. De koude vloer genereert in de winter een gevoel van optrekkende kou waardoor mensen ongemerkt de thermostaat hoger zetten. TONZON Vloerisolatie met Thermoskussens is gebaseerd op andere natuurkundige principes en isoleert daardoor effectiever dan andere vloerisolaties. De vloer wordt met Thermoskussens zelfs warmer dan de luchtlaag vlak boven de vloer. Het beter isolerend effect levert een veel hogere energiebesparing en bij vloeren met vloerverwarming kan nog meer worden bespaard.

Onafhankelijk onderzoek laat zien dat het TONZON Vloerisolatiesysteem met thermoskussens en bodemfolie het milieu het minste belast.

Meer dan 40 jaar praktijkervaring laat zien dat dit ook de meest effectieve vloerisolatie is. TONZON beperkt niet alleen het warmteverlies door de vloer maar beïnvloedt het totale energieverbruik van een woning.

De vloer wordt met Thermoskussens zelfs warmer dan de luchtlaag vlak boven de vloer. Het beter isolerend effect levert een veel hogere energiebesparing en bij vloeren met vloerverwarming kan nog meer worden bespaard. Meneer Veerkamp uit Geeste merkte al gauw verschil na het aanbrengen van TONZON. Niet alleen hij, maar ook zijn zachte huisgenoot geniet van het verbeterde wooncomfort in huis. De vloerisolatie bevalt zelfs zo goed dat de kat des huizes zijn favoriete plek heeft verruild voor de comfortabele warmte van de geïsoleerde vloer.

